

Kirkens Eiendom, hvorover Staten eller den lovgivende Magt ikke kan raade. Derimod kan jeg ikke nægte, at jeg meget kunde ønske, at der kunde foregaae nogle Forandringer under Bearbejdelsen. Jeg skal nævne et Punkt, der for mig er det vigtigste og som allerede er berørt, nemlig Offer og Accidenter. Jeg er af den Mening, at det vilde være ønskeligt om ogsaa Offer og Accidenter kunde affattes ved nærværende Veilighed; men jeg indrømmer tillige, at de Vanskeligheder, der ere fremhævede af den høitæredede Minister, vilde gjøre det i høi Grad besværligt at faae dette Punkt ordnet paa en tilfredsstillende Maade. Men dette ubeløffer ikke, at man ved Sagens Bearbejdelse og Overveielse til det eventuelle Udbalg forsøger, om det ikke skulde være muligt at komme tilrette dermed. Det har heller ikke været mig ganske klart, om der ikke ved Ansættelsen af de enkelte Pønningsatser for de forskjellige Classer er taget vel libet Hensyn til Besværlighederne og Arbejdet for Præsten i de forskjellige Sognekald. Det forekommer mig, at Forskjellen i saa Henseende imellem den allerlaveste og 5te Klasse ikke ganske svarer til de Besværligheder, der ere forbundne med de forskjellige Embeder, ligesom ogsaa Springet fra 1,800 Rd. til 3,200 Rd. er noget for stort; men det kan jo under den videre Overveielse komme i Betragtning, og forsaavidt det da maatte findes, at det i saa Henseende var påseende at foretage Forandringer, vilde det kunne stee. Efter den forekommende Maade, hvorpaa den høitæredede Minister har udtalt sig, tvivler jeg ikke om, at Forslag i saa Henseende vilde blive vel optagne af Regjeringen. Hvad Tiendens Forandring fra Ydelse in natura til Betaling efter Capitelstarten angaaer, nærer jeg ingen synderlig Tvivl om, at Lovgivningsmagten er berettiget til ved ny Lov at tage den Bestemmelse der er foreslaaet i § 1, nemlig at Tienden skal betales efter Capitelstart; men jeg troer, at en høi Grad af Billighed tilfiger, at man ved Siden deraf maa sørge for, at denne Forandring ikke kommer til at paaføre Tiendehyberne en maaskee for Mange ikke ubetydelig Forøgelse i deres Byrder. Jeg seer ikke Frykten derfor deri, at Capitelstarten paa enkelte Steder maaskee

kunde gaae ubetydelig over de almindelige Priser; jeg troer nemlig ikke, at det let vil finde Sted; jeg troer, at de fleste Steder vilde Yderne kunne afhænde deres Tiendekorn endog over Capitelstarten. Min Frygt hidrører fra den Bestemmelse, at Tienden skal indbetales i Amtstuerne, hvilket vil være forbundet med virkelig store Besværligheder og hyderligere Omkostninger for Yderne, især hvis det ikke skulde være muligt at træffe den Bestemmelse, at Tiendeaagiften kunde indbetales i Forening med de kongelige Skatter; dette Sidste vilde imidlertid have tilfølgende en Vanskelighed med Hensyn til Forskud, naar Geistligheden kræver sine Gager maanedsviis eller kvartalsviis. Dermed er Spørgsmaalet dog endnu ikke afgjort. Der bliver nogen Vanskelighed tilbage med Hensyn til de Fæstere, der ikke for Tiden have noget med Amtstuerne at bestille; thi det vilde blive en Forøgelse i Byrder for dem, som jeg ikke troer, at man bør gaae ind paa at hidføre. Det kan maaskee siges, at Fæstterne kunde indbetale deres Tiendebidrag i Godskassen; men jeg tvivler om, at Godseierne i Almindelighed vilde finde sig tjente med at være Opbeholdsbetjente, og jeg troer ikke, at det kan paalægges dem som Pligt. (En Stemme: Jo). For mig stiller det sig saaledes, at den Godseier, der vægrer sig derved, ikke vil kunne paalægges det. Det gaaer jo vistnok temmelig i Detail; men det skaber maaskee ikke at gjøre endnu opmærksom paa, at Tiendehyberne vilde være bedst tjente med, naar der blev truffen den Foranstaltning, at Amtstuerne lod møde f. Ex. i nærmeste Kjøbstad for at modtage Tiendepengene. Dette er Noget, der allerede ofte bruges, hvor Amtstuen opbevarer Kongetienden. Hvad Spørgsmaalet om Præstegaarden angaaer, er det min Overbeviisning, at man ikke bør fratage Præsten Præstegaardsavlen, det vil sige den hele Avling; jeg troer, at det er ligesaa ønskeligt for Sognebeboerne, at Præsten har Avl, som for Præsten selv. Jeg troer ikke, at Avlingen kan undværes — om den end ikke bør være stor — og jeg lægger saa stor Vægt derpaa, at jeg endog sympathiserer med dem, der have meent, at det er en vel langsom Fremgangsmaade, der er paapeget af Ministeren, skjøndt jeg anerkjenner, at hvad han i saa Henseende har anført har bethdelig Vægt.